

مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی و راهبردهای تنظیم شناختی-هیجانی در بین

دانش‌آموزان مدارس عادی و نمونه دولتی

افسانه عیب‌دی زادگان^{۱*}، ناصر امینی خویی^۲

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران (نویسنده مسئول).

۲. استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی بوشهر، بوشهر، ایران

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره سوم، شماره بیست و پنجم، آبان ماه ۱۳۹۷، صفحات ۴۰-۲۲

چکیده

نوجوانان سرمایه‌های آینده جامعه هستند. تفاوت دو محیط آموزشی می‌تواند موجب تقویت یا ایجاد ویژگی‌های شخصیتی و هیجانی متفاوت در دو گروه دانش‌آموزان این مدارس شود. پژوهش حاضر باهدف مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، هوش هیجانی و راهبردهای تنظیم شناختی-هیجانی در دانش‌آموزان مدارس عادی و نمونه دولتی انجام شد. پژوهش حاضر توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مشغول به تحصیل در سال ۱۳۹۶ در مدارس عادی و نمونه دولتی شهر بوشهر در مقطع متوسطه اول بود. با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای ۱۵۰ نفر (۷۵ دانش‌آموز مدارس عادی و ۷۵ دانش‌آموز مدارس نمونه دولتی) انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه‌های صفات پنج‌گانه شخصیت-فُرم کوتاه (NEO-FFI)، هوش هیجانی پترایدز و فورنهام (PFEIQ) و تنظیم شناختی-هیجانی (CERQ) انجام شد. با روش‌های آمار توصیفی و کواریانس داده‌ها تحلیل شد.

نتایج نشان داد که بین دانش‌آموزان مدارس عادی و نمونه دولتی در ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، گشودگی و مقبولیت تفاوت معناداری وجود دارد، به این صورت که دانش‌آموزان مدارس عادی دارای نمره برون‌گرایی بالاتر از دانش‌آموزان مدارس نمونه دولتی و در ویژگی‌های گشودگی و مقبولیت، دانش‌آموزان مدارس عادی دارای نمره پایین‌تری از دانش‌آموزان مدارس نمونه دولتی هستند. همچنین، داده‌ها نشان می‌دهد که در هوش هیجانی و تنظیم شناختی-هیجانی بین دانش‌آموزان مدارس عادی و نمونه دولتی تفاوت معناداری وجود دارد. دانش‌آموزان مدارس نمونه دولتی در تنظیم هیجانی مثبت نمره بیشتری از دانش‌آموزان مدارس عادی دارند. با توجه به نتایج مطالعه لزوم توجه برنامه‌ریزان در خصوص برنامه‌های اصلاحی و آموزشی در زمینه هیجانات و نیز کاهش صفات شخصیتی ناسازگار احساس می‌گردد.

واژگان کلیدی: ویژگی شخصیت، هوش هیجانی، تنظیم شناختی-هیجانی، دانش‌آموزان، مدارس نمونه دولتی.